

Welk e-reading medium moet ik gebruiken voor welke boodschap?

Joost Kircz
Lector elektronisch uitgeven

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kircz E-reading event 17-3-2010 : 1

Een Stichting Innovatie Allinatie RAAK project
Keten aanpak

Apparaten/ software/ uitgevers/ distributeurs/
bibliotheken/ kennisinstellingen/ gebruikers

WWW.E-boekenstad.nl

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kircz E-reading event 17-3-2010 : 2

Is the medium the message?

Marshall McLuhan (1911-1980)

Publiceerde in 1964:
*Understanding Media: The
Extensions of Man*

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kircz E-reading event 17-3-2010 : 3

Extensions of man

De kleren maken de man

The Ipad makes my day

Wat wil je laten zien, wat wil je doen?

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kircz E-reading event 17-3-2010 : 4

Hebbeding

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kircz E-reading event 17-3-2010 : 5

Of Werkpaard?

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kircz E-reading event 17-3-2010 : 6

Wij willen een mededeling overdragen

- Identiteit (modern, sexy, wizard, nerd, accountant)
- Kennis (wie, wat, waar, waarom, hoe, hoezo?)
- Informatie (gegevens, getallen)
- Onderwijs (overdracht in context)
- Plezier (deelname)

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kirz [E-reading event](#) 17-3-2010 : 7

Amsterdam
e-boekenstad

Wij willen een mededeling verstaan

Welke sensore informatie of combinatie is het beste medium voor begrijpen

- Tekst
- Beeld
- Film
- Geluid
- Animatie
- Spel

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kirz [E-reading event](#) 17-3-2010 : 8

Amsterdam
e-boekenstad

Presentatievorm wordt bepaald door context

	Tekst	Beeld	Film	Geluid	Animatie	Spel
Identiteit				Help		
Kennis						http://www.speelbestanden.nl www.2000.nl www.2000.nl
Onderwijs						
Plezier						

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kirz [E-reading event](#) 17-3-2010 : 9

Amsterdam
e-boekenstad

Welk apparaat in welke context

Voorbeeld

Doet Alles!

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kirz [E-reading event](#) 17-3-2010 : 10

Amsterdam
e-boekenstad

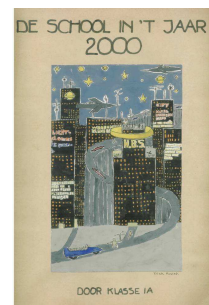
En toch is een grote markt voor

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kirz [E-reading event](#) 17-3-2010 : 11

Amsterdam
e-boekenstad

Hoe zien we techniekgebruik In de toekomst (over 50 jaar)

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kirz [E-reading event](#) 17-3-2010 : 12

Amsterdam
e-boekenstad

DE SCHOOL IS EEN STUK VERANDERD, WANT DE LEERLINGEN KRUGEN LES VIA RADIO'S EN TELEVISIE-SCHERMEN. DE GELEERDE LESSEN WORDEN VIA EEN LUIDSPREKER OP EEN BAND-RECORDER (EEN BANDAPPARAAT) GEPLAATST EN WORDT LATER DOOR EEN ROBOT DIE VOOR ENGELS, FRANS OF DUIJTS OF HOE

ANNO 1903

HU INGESTELD IS GECORRIGEERD, HET SCHRIFTELIJKE WERK WORDT OP EEN TELEXAPPARAAT GETYPT EN ZO NAAR DE ROBOT GEBRACHT. DEZE ROBOT BEREKENT DE FOUTEN EN DE LERAAR VAN DAT VAK HEEFT ALLEEN MAAR EEN CYFER IN

Amsterdam e-boekenstad

Wek medium voor Welke boodschap: Joost Kirz E-reading event 17-3-2010 : 13

ZUN CYFERBOEKJE TE SCHRUVEN. DE LERAAR ZIT MEESTAL THUIS EN LEIDT DAN ZO DE KLAS WELKE HJ LES GEEFT. SOMS KOMEN DE LERAREN OP SCHOOL MET EEN

Amsterdam e-boekenstad

Wek medium voor Welke boodschap: Joost Kirz E-reading event 17-3-2010 : 14

Samen of elk hetzelfde

Amsterdam e-boekenstad

Wek medium voor Welke boodschap: Joost Kirz E-reading event 17-3-2010 : 15

Hoe zien we de toekomst nu!

Ray Kurzweil toont de Blio

Amsterdam e-boekenstad

Wek medium voor Welke boodschap: Joost Kirz E-reading event 17-3-2010 : 16

Toen

Amsterdam e-boekenstad

Wek medium voor Welke boodschap: Joost Kirz E-reading event 17-3-2010 : 17

En NU

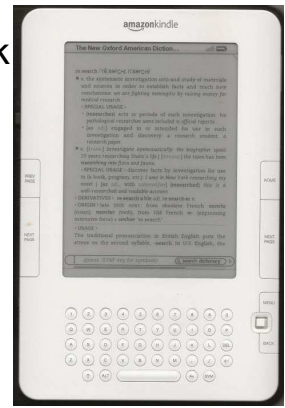
Amsterdam e-boekenstad

Wek medium voor Welke boodschap: Joost Kirz E-reading event 17-3-2010 : 18

Toen: Boek in boek

Nu: Boek in boek

Navigatie: in content of in apparaat

Hypertekst

Hoe verbinden we informatieobjecten (tekst, beeld, geluid,...)?

Paginering (folio)?

Regels tellen (Bijbel)?

Woorden tellen (index)?

We hebben nog geen 1 op 1 hyperkoppelingen,
laat staan $1 < - > N$ of $N < - > M$

Wat doen we

Lezen & Schrijven

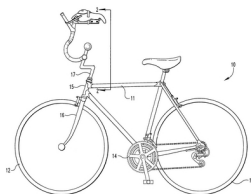
En Luisteren

Fysiologische verschillen

Luisteren is motorisch
passief

@(patent:7191924,

- title = "Bicycle cell phone holder"
- number = "7191924",
- author = "Kilmer, George M. (4265 Wilshire Dr., Marion, IN, US)",
- year = "2007",
- month = "March",

Lezen kan alleen op de bagagedrager

Muziek en luisterboeken hebben totaal andere ontwerpeisen dan documenten en papier.

E-boeken zijn nu nog vrijwel alleen representaties en moeten zich nog uitdrukken in een medium.

Daarom is het product e-lezer gebonden aan scherp omliggende eisen

Wat is leesbaarheid

Een ergonomisch begrip.

- 400 jaar typografie
- Vormgeving, blad spiegel en verluchting

Leuk is nog niet leesbaar!
Een geinig plaatje is niet zomaar functioneel

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kircz E-reading event 17-3-2010 :

25

Informatie analyse

Willen we tekst?

We lezen op de bank een roman

Willen we beeld als illustratie/ uitleg

Vaak in kranten (foto van de minister die de belasting wil verhogen)

Willen we beeld als primaire informatie /met tekst als uitleg.

Foto van een steen: (uitleg: dit is een bijzondere maansteen).

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kircz E-reading event 17-3-2010 :

26

Informatie analyse 2

Willen we kleur?

Niet bij burgerlijk recht, wel bij dermatologie

Willen we animatie of spel

Voorbeeld of zelf doen?

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kircz E-reading event 17-3-2010 :

27

Technische keuzen op basis van weten wat je wilt, niet op basis van wat technisch kan alleen.

Reekrevsgnithcir eewt si gnilekkiwtno toudorp

Product ontwikkeling is twee richtingsverkeer

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kircz E-reading event 17-3-2010 :

28

Wat kan een specifieke techniek wel en niet!
Welke standaard hou ik aan?
Welke communicatieve functie spreek je aan?
Welke informatie wil je zenden?
Welke informatie wil de klant consumeren?
Wat is een natuurlijk consumptiepatroon?
Oude wijn in nieuwe zakken (reproductie)?

Of

Nieuwe technische mogelijkheden koppelen aan anders publiceren

E-tekst is GEEN foto van een gedrukte tekst!

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kircz E-reading event 17-3-2010 :

29

Hogeschool van Amsterdam

Amsterdam
e-boekenstad

WWW.eboekenstad.nl

j.g.kircz@hva.nl

Welk medium voor Welke boodschap: Joost Kircz E-reading event 17-3-2010 :

30

